

Stichting Beter Zeist

Secretariaat:
Griffensteijnseplein 22
3703 BG Zeist
T: 06-46082657
KvKnr.:30250364
NL98 INGB 0005 8035 12
E: beterzeist@gmail.com
W: www.beterzeist.nl

Aan de gemeenteraad van Zeist

Zeist, 17 mei 2021

Betreft: Inspraakreactie RT Transitievisie Warmte Zeist

Geachte raad,

Hierbij ontvangt u de schriftelijke inspraaknotitie voor de Ronde tafel van 20 mei over het Raadsvoorstel Transitievisie Warmte Zeist.

Onderstaand treft u *per punt van de reactienota* het commentaar aan van Stichting Beter Zeist. Per punt wordt verwezen naar de nummers en de pagina's van de reactienota.

In de transitievisie Warmte wordt op sommige punten van het commentaar ingegaan zoals hieronder is vermeld, op andere punten echter niet. Als dat laatste alsnog wordt gedaan zal de nota dus moeten worden aangepast. Het zou mooi zijn wanneer voorafgaande aan de besluitvorming in de raad een lijst van aanpassingen van de conceptvisie wordt gepresenteerd. Die kunnen dan betrekking hebben op een nadere onderbouwing van de tekst en/of een verandering of nuancering van de gemaakte keuzen. Z'n lijst van aanpassingen maakt de besluitvorming gemakkelijker omdat daarmee een ingewikkelde amendering van de conceptvisie kan worden voorkomen.

+ Info en bespreking visie

Commentaar: Een mooi voorbeeld hoe in Zeist beleidsvoorbereiding procesmatig via burgerparticipatie en inspraak zou moeten verlopen. Er zijn veel waardevolle reacties binnengekomen. Wel kan de inhoudelijke verwerking van de reacties nog worden verbeterd, zie het commentaar hierna.

? Actualisering

Notitie en visie: "visie minstens elke 5 jaar geactualiseerd."

Commentaar: In de praktijk blijkt dat visies vaak niet binnen de vooraf gestelde tijd worden geactualiseerd. Hoe wordt het in dit geval geborgd?

? Randvoorwaarden uitvoering

- Onduidelijkheden t.a.v. financiering, regelgeving en uitvoerbaarheid (technieken, betaalbaarheid, terugverdientijd en installatiebedrijven/personeel).

Commentaar: alleen het noemen van (rand)voorwaarden is nog geen voldoende visie of doelstelling. Elk extra jaar onduidelijkheid leidt tot minder kans op tijdig realiseren van de visie. Wanneer moet er op welke punten duidelijkheid komen en wie is daarvoor

verantwoordelijk, ook bestuurlijk? Graag een schema met realistische verwachtingen daarover toevoegen.

? Gebruik waterstof

- Ad 5/30 pag. 5/14 *stoppen met aardgas*. Notitie “de meeste aardgasaansluitingen zullen worden verwijderd”.
- Ad 34 pag. 17 notitie: “Waterstof kan wel in Zeist ingezet worden om gebouwen te verwarmen.” Waarom niet voor huizen?
- Ad 44 pag. 20 notitie: “Op dit moment is de verwachting dat deze bijdrage voornamelijk bij de industrie, zware transport en balanceren van het elektriciteitsnet zal zijn.”

Commentaar: Het alternatief van groen waterstofgas dat via duurzame elektriciteit opgewekt wordt opgewekt komt steeds dichterbij, niet alleen voor luchtvaart, scheepvaart en industrie, maar ook voor woningen.

Daarbij kan gebruik worden gemaakt van grootschalige elektriciteitsopwek in andere landen die dat als een exportproduct zien. *Het verwijderen van aardgasaansluitingen moet dus niet als doel worden vermeld in de visie.*

? Effecten op omgeving en milieu, etc.

- Ad 17 pag. 8 notitie: eventueel “milieu-effectrapportages per buurt/wijk.”
- 40/41/52/105115 pag. 19/26/44/52-53 notitie: vraag om integraal afwegen t.o.v. andere belangen zoals natuur, landschap, biodiversiteit en gezondheid (hittestress/koeltevraag) en t.o.v. monumenten, oudere woningen, cultuurhistorische, aardkundige en archeologische waarden.
- 18/21/28/96 pag. 8/9/13/40: wat zijn de lange termijn effecten voor de lange termijn (hergebruik, recycling, aardbevingen) en de korte termijn (gezondheid, laagfrequent geluid)? Notitie: “Bijlage A afwegingskader effecten o.a. en gezondheid, welzijn en leefbaarheid.”

Commentaar: Bijlage A Afwegingskader

- *Aanvullen afwegingskader met een categorie ‘bestuurlijk’ ten behoeve van:*

- Wie bepaalt wat en wanneer? Dus inclusief juridische aspecten (dat niet onder economie plaatsen) en bestuurlijke besluitvorming op alle niveaus.

- Het onderling afwegen van risico's op alle categorieën.

Voorbeeld: leveringszekerheid is niet alleen een technologische kwestie, maar daarbij gaat het ook een maatschappelijke keuze: welke risico's acht de samenleving acceptabel gezien de mogelijke gevolgen van een enkelvoudige levering van energie/warmte.

- Bij duurzaamheid en milieu de mogelijkheid van hergebruik en recycling meewegen bij keuzen. Verder toevoegen de effecten op biodiversiteit, monumenten en waarden op het gebied van aardkunde en archeologie en cultuurhistorie.

- Het afwegingskader periodiek aanpassen op basis van de laatste wetenschappelijke en maatschappelijke inzichten en opgedane ervaringen.

? Elektriciteitsopwek en Warmte

- Ad 26/97/107 pag. 11/41/45 notitie: “windmolens zijn geen direct alternatief voor aardgas, zij wekken elektriciteit en geen warmte” Op pagina 41 staat “all electric” voor witte gebieden op de kaart.

Commentaar: voor elektrische verwarming is opwek van elektriciteit nodig, waar dan ook.

Noem het helderder in de visie.

Zo is bijvoorbeeld In Engeland is elektrische verwarming van woningen allang een volwaardig alternatief (bijvoorbeeld d.m.v. nachtstroom die stenen elementen opwarmt welke overdag langzaam hun warmte afgeven).

! Gebruik biomassa en houtstook

- Ad 27/68 pag. 12/32 notitie: “Wellicht dat we *pelletkachels* tijdelijk willen inzetten als transitiebrandstof of als brandstof bijpieken in de warmtevraag, als alternatieven niet voor handen zijn.”
- Ad 45/113 pag. 21/50 *biomassa als warmtebron*. Op diverse plekken wordt dus nog aan het gebruik biomassa gerefereerd (zoals bijvoorbeeld bij wijkaanpak Vollenhove (zie ook de: ‘Transitievisie Warmte, Fig. 15 op pag. 66). Notitie: “los van de bossen maar beperkte biomassa beschikbaar.”
- Ad 56/70 pag. 28/32 *Houtstook*. Notitie: “We verwachten geen grootschalige houtstook-oplossing op buurtniveau. Ook voor individuele huizen binnen de bebouwde kom heeft houtstook niet onze voorkeur, vanwege het negatieve effect op de luchtkwaliteit.” “In de definitie van pelletkachel op pagina 81 hebben we het woord “sneller” weggelaten: het gebruik van pelletkachels in de gebouwde omgeving wordt afgeraden.”
- Ad 57 pag. 29: *Houtige biomassa*. Notitie: “De toepassing van het gebruik van houtige biomassa in Zeist zal zeer beperkt zijn. Er wordt echter niet volledig van afgezien. Als het wordt toegepast dan lijkt het voor de hand te liggen voor snoeiafval te kiezen als bron.”
- Ad 68 pag. 32. Notitie: “maar we willen deze optie nog niet helemaal afschrijven voor alle situaties.”

Commentaar: Wanneer houden we in Zeist eens op met het toelaten van een dergelijk onzinnig alternatief dat klimaatverandering aanjaagt en slecht is voor de gezondheid? Houtstook moet daarom direct als mogelijkheid uit de visie verdwijnen. En niet alleen dat: ook zoveel mogelijk actief worden ontmoedigd. Redenen zijn:

- Houtstook levert tenminste het dubbele hoeveelheid koolzuurgas op t.o.v. aardgas (Visiedocument biomassa, KNAW 2015; dus niet de KNWU zoals in de notitie staat op pagina 12 in de reactie op punt 27).
- Daarnaast zorgt houtstook alleen al door consumenten volgens het RIVM (2021) voor ca. 25 % van de luchtverontreiniging. Het zorgt voor zes keer zoveel fijnstofuitstoot als alle personenauto’s in Nederland. De gemiddelde houtkachel levert ruim vijftig keer zoveel gezondheidsschade op als de gemiddelde auto.
- Toepassing van houtstook staat in strijd met het “Schone Lucht Akkoord (2020) dat Zeist onlangs ook getekend heeft.
- Verbranding van biomassa levert geen duurzaam gebruik op van biograndstoffen (SER 2020).

! Zelfvoorziening, investeringen en handel

- Ad 51 pag. 24: buitengemeentegrenzen/ buiteland/autarkie. Notitie: “we willen als gemeenschap *zelf verantwoordelijk* zijn voor de invulling van het energieverbruik.”

Commentaar: Dat wil niet zeggen dat je als Nederland zelfvoorzienend moet zijn. Dat kan Zeist in de visie dan ook niet als keiharde voorwaarde stellen voor consumenten, bedrijven en overheden. Het is bovendien strijdig met Europese afspraken over vrijhandel.

Autarkie kan een **ambitie** zijn, maar is in Nederland lastig te verwezenlijken. Dit gezien het aantal inwoners, bedrijven in verhouding tot de geringe omvang van het land.

Ten slotte

Wij hopen dat voorafgaande aan de besluitvorming in de raad *een lijst van aanpassingen van de conceptvisie* wordt ingegaan op de bovengenoemde punten van commentaar. Het is een ieders belang dat duidelijk wordt welke punten op welke wijze zijn afgewogen.

Vriendelijke groet,

A handwritten signature in purple ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke at the bottom.

Stichting Beter Zeist,
Egbert Visscher